

לעשות סרטים בסמארטפון

מאת: תמר ירון / ג'אמפ קאט

פרק א – צילום

מה מדהים יותר מהאפשרות לעשות סרט עם מצלמה שממילא יש לך? לטייל לטאג' מאהל, לטוס לירח, להיות חופשי לנפשך ובטח עוד כמה משאלות פרטיות. אבל אצלי, היכולת הזאת נמצאת בין רשימת עשרת המדהימים. על כן, רציתי לחלוק איתכם מניסיוני. אם כבר עשיתם כמה סרטים עם הטלפון, ודאי תמצאו כאן כמה טיפים מועילים. אם טרם עשיתם והדבר מרתק אתכם, אני מקווה שהדברים הבאים יעוררו בכם השראה ועניין להתנסות בדבר ולגלות שבעצם, די פשוט לעשות סרטים. כשיודעים איך.

כמו כל עשייה של סרט, יש לצאת למסע עם ידיעה של מה אתם רוצים לעשות. על מה אתם חולמים? על וידיאו קליפ? על סרט הפתעה לאהוב נפשכם? אולי ראיון עם חבר ואולי ראיון שרשרת עם כמה חברים העונים על שאלה אחת? אולי סרטון מצחיק, משהו עלילתי ואולי משהו מהחיים, דוקומנטרי? מקסים אותי לגלות שאת כל אותם תרגילים וסרטונים שעשינו בבית הספר לקולנוע עם [מצלמת הבולקס](#) לפני קרוב ל-30 שנה, אפשר לעשות היום עם הטלפון הקטן הזה שנשלף מהכיס ונישא לכל מקום. וכמו כל עשייה, חשוב לבדוק ולהכיר היטב מה הם הכלים העומדים לרשותכם, מה הם היתרונות ומה החסרונות של צילום סרטים עם הטלפון הסלולארי.

היתרונות: ניידות, קלות, זמינות.

החסרונות: יציבות השוט, צילום של 30 פריים לדקה ולא 25, איכות הקלטה.

יתרונות:

מצלמה בגודל של טלפון נייד מאפשרת צילומים של מקומות וזוויות שכמעט ואי אפשר לבצע ממצלמה אחרת ולהשיג תאור מפורט, מקצועי, של ההתרחשות. למשל

**** תסריט -ספיידרמן מטפס על קיר להציל את העלמה הלכודה, סופרמן אף הוא בדרך:**

1. שוט מלמטה ספיידרמן מתחיל לטפס

2. רגל על הקיר

3. CU (Close-Up): קלוז-אפ): פְּנִים

4. POV: שוט עולה ומגיע לחלון של חדר בו לכודה העלמה.

5. ספיידרמן מחוץ לחלון, מביט פנימה

* שוט ממעוף ציפור – כמובן ניתן לצלם מרחפן, אבל גם מבלון אפשר להשיג שוטים נמוכים.

משפט: 1. ציפור עפה בשמים 2. POV מראה הארץ

סופרמן מגיע: אתם יכולים לשים אדם על משהו גבוה, לצלם מלמטה למעלה, את חלקו העליון של הגוף, הידיים לצדדים, מאוורר מעיף את הגלימה, ואז לחבר לשוט שצולם ממעוף הבלון או הרחפן.

* אפשר לחבר את הסמאטפון לחולצה או לקסדה, לעלות על הסקייטבורד וליצור שוט מדהים בתנועה.

זוויות צילום לא שגרתיות: גודלו המזערי של הסלולארי מאפשר לצלם איתו זוויות מיוחדות מאד שקשה להגיע אליהן. זוויות שכאלה יתנו לסרט שתעשו עומק וסגנון מיוחד.

קלות: משקלו הזעיר וקלות הנשיאה עושים את הטלפון נגיש לכל צלם, בכל גיל, עם כל כוח.

ראיונות: כשאתם רוצים להקליט, דאגו לצלם בסביבה שקטה יחסית. אל תראינו אדם כשגבו לים או לכביש, כי רעש הגלים או התנועה עשוי להתגבר על הדיבור. ככל שהמצלמה מורגשת פחות, כך גם היכולת שלך להגיע לאינטימיות עם המרואין או עם עצמך גדולה יותר.

זמינות: תמיד איתך.

המלצות:

חשוב שתהיו מודעים ליכולות ולמגבלות של הצילום בסלולארי, כדי שתוכלו להפיק ממנו את המיטב. אם כך, **כיצד מנצלים את היתרונות ומתגברים על החסרונות?** מינימליזם, הקפדה על קונטרסט, קומפוזיציה ונקודת המבט. שמירה על צילום יציב, יצירת תנועה בתוך הפריים ולא תנועה של מצלמה. צילום של שוט ארוך דיו, תכנון משך שוט ותכנון צילומים.

- מינימליזם:** לכל שוט צריך שיהיה נושא. צמצום ומיקוד של נושאי צילום ופרטים יאפשרו לכם לכוון את הצופה לנושא המסוים של השוט ולמה שאתם רוצים להראות לו. ככל שבפריים יהיו פחות מרכיבים, ויהיה בו מרכיב אחד ברור, כך יהיה קל יותר לראות ולהזדהות עם הנושא.
- הקפדה על קונטרסט:** צרו קונטרסט (הנגדה) בין הפרטים המצולמים. חפשו הבדל ברור בין פרט לפרט ובין צבעי הפרטים. איכות צילום בינונית משמעה שאין קריאה מלאה של צבעים. לכן, ריבוי של פרטים וצבעים יתבטא בפריים מחוק, מהוה.
 - בחרו בגדים עם צבע אחיד וברור.
 - צרו בידוד והבדלה בין המצולם לרקע.
 - אם חשקה נפשכם בפריים עמוס פריטים, צרו הבדלה טובה בין פרט לפרט.
 - אם אתם מצלמים ציור (גרפיטי, לדוגמא) עמוס בפרטים, צלמו אותו בשוט פתוח, ממושך. תנו לעין לקרוא את התמונה ועל תנסו לטייל על פניה. תוכלו גם לצלם אותו בתקריבים, פירוק של שלם למרכיביו.
- קומפוזיציה (מיחבר):** מיקום האלמנטים בצילום. לפריים אומנם יש צורה קבועה אבל כשאנו מסתכלים בו, תימשך העין למקום מסוים לפני שתתחיל לסרוק את יתר הפרטים. כך תיווצר ההשפעה המיידית, הרגשית, הקדם תבונתית. על כן, על פי האופן שבו מסדר הצלם את מרכיבי הפריים, הוא יכול לבטא ולהשפיע על הצופה. בעיצוב הקומפוזיציה של הפריים מתייחסים גם לעומק ולזוויות. אני ממליצה לכם לראות ספרי צילום – שם תוכלו להיחשף לסגנונות צילום ולמקורות הראיה.
- זווית הצילום ונקודת המבט:** גובה העין הוא האופן שבו אנו רגילים להתבונן, קדימה. זוהי נקודת האמצע. אפשר לצלם מלמעלה למטה, מלמטה למעלה. מלמעלה: בין מגדל, סולם וכסא – ימצא ההבדל בזווית המבט. כך גם הפוך. זוויות אלכסוניות מוסיפות עומק לפריים.

5. **צילום יציב:** המצלמה היא שלוחה של העין. על כן, חשוב לשמור על מבט יציב. יחד עם זאת, אם חשקה נפשכם בתנועות חדות, השתדלו לא להפריז, למען הצופים. גם ברמה הטכנית, הוידאו פחות אוהב תנועות מהירות.
- א. **מצלמה יציבה.** עדיף לא לנוע יותר מדי תוך צילום. אם אתם מחזיקים את הטלפון ביד – החזיקו חזק ואיתן.
- ב. יש **חצובות** מיוחדות לסולארי. השתמשו בהן ככל האפשר.
- ג. **צילום בתנועה.** עדיף שזה יעשה ממכונת וכשוט פתוח. משהו שיצולם בתקריב, עלול לרעוד.
- ד. נצלו אפשרויות של **תנועת גוף בפריים**. התקרבות למצלמה ואפילו חסימה של הפריים, יאפשרו לכם נקודות חיתוך מעניינות.
6. **תאורה:** בחרו שעות בהן האור רך או חללים שטופי אור – זה יקל על העבודה.
- א. **בצילום חוץ,** השתדלו שהשמש תהיה בגב המצלמה.
- ב. חפשו **מקום בו אין צללים**, כדי שהאובייקט לא יבלע בהם.
- ג. **קונטרסט.** גם כאן, הבדל ברור בין אור לצל יעזור (וצילום של צל תמיד נראה מעניין).
7. **משך שוט:** תנו לכל שוט לפחות 5 שניות וספרו עוד שתיים לפני שאתם מפסיקים לצלם. תמיד תוכלו לקצר שוטים בעריכה, אבל לעולם לא תוכלו להאריך אותם מעבר למה שצולם. אמנם אפשר לעשות Motion Slow, אבל נקודת ההתחלה וסיום השוט לא ישתנו.
8. **אורך שוט = משקל קובץ.** צלמו שוטים קצרים, לא יותר מרצף של 10 דקות. זה יקל על העברת הצילומים למחשב, מיון חומרים לעריכה ועוד.

\בברכת סרטים טובים

תמר ירון, Cut Jump, בי"ס לעורכים ואנימטורים

www.jumpcut.co.il

<https://youtu.be/HSPUbr96n3g>

יעוץ טכני: [עופר פרנט](#), צלם

תחקיר ואילוסטרציות: דנה פרל, עורכת

תודה לשרון הר פז

נכתב ב-2008, עם כניסת הטכנולוגיה, עודכן ביוני 2019